

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра культурології

До 35-річчя кафедри культурології

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЇ

**Альманах наукового товариства "Афіна"
кафедри культурології**

*Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції
"Культуротворчий потенціал молоді і перспективи культурної
інтеграції людства у XXI століття"*

15-17 листопада 2006 року

Випуск 5

Заснований в 2000 році

Рівне – 2007

Актуальні питання культурології: Альманах наукового товариства „Афіна” кафедри культурології: Матеріали Другої Всеукраїнської науково-практичної конференції „Культуротворчий потенціал молоді і перспективи культурної інтеграції людства у XXI століття”. – Випуск 5. – Рівне: РДГУ, 2007. – 181 с.

Виткалов В.Г. - **Головний редактор:**
- кандидат педагогічних наук, професор, зав. кафедри культурології РДГУ (голова редколегії)

Редакційна колегія:

Афанасьєв Ю.Л. - доктор філософських наук, професор ДАКККіМ (Київ);
Баканурський А.Г. - доктор мистецтвознавства, професор (Одеса);
Воробйов А.М. - кандидат педагогічних наук, професор РДГУ;
Граб О.В. - кандидат мистецтвознавства, доцент, куратор студентського наукового товариства „Афіна” РДГУ;

Дем’янчук О.Н. - доктор педагогічних наук, професор Волинського державного університету ім. Лесі Українки;
Жилюк С.І. - доктор історичних наук, професор РДГУ;
Кралуєк П.М. - доктор філософських наук, професор НУ „Острозька академія”;
Круль П.Ф. - доктор мистецтвознавства, професор НУ ім.В.Стефаніка (Івано-Франківськ);

Кушнарєнко Н.М. - доктор педагогічних наук, професор (ХДАК);
Постоловський Р.М. - кандидат історичних наук, професор РДГУ, Заслужений діяч науки і техніки України;

Стоколос Н.Г. - доктор історичних наук, професор РДГУ;
Поніманська Т.І. - кандидат педагогічних наук, професор РДГУ;
Троян С.С. - доктор історичних наук, професор РДГУ;
Уланова С.І. - доктор філософських наук, професор ДАКККіМ (Київ);
Швецова-Водка Г.М. - доктор історичних наук, професор РДГУ.

Рецензенти:

Арцишевський Р.А. - доктор філософських наук, професор Волинського державного університету ім. Лесі Українки ;
Брилін Б.А. - доктор педагогічних наук, професор Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського.

Науковий редактор – **проф. Виткалов В.Г.**
Упорядники випуску – **проф. Виткалов В.Г., Граб О.В.**

Друкується за рішенням вченої ради Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 9 від 29.12.2005 р.).

Відповідальність за достовірність представленою матеріалу, а також за точність наведених цитат, імен, дат тощо несуть автори. Редакція залишає за собою право корегувати матеріали. Рукописи не рецензуються й авторам не повертаються. Редакція може й не поділяти точку зору авторів.

Надзвичайно важливим елементом культури спілкування, який у наш час набуває особливої актуальності, є етика стосунків між індивідами – звертання на „Ви” і „Ти”. Адже, звертаючись на „Ви”, ми по суті підкреслюємо цим свою повагу до людини. У той самий час, коли ми говоримо „Ти” малознайомій людині, – цим зневажаємо і ганьбимо її особисту самоповагу.

За даними нашого опитування, 75% молоді звертаються до незнайомих на „Ви”, інші 25% – на „Ти”. Таким чином молоді зберігає етичні норми поведінки у спілкуванні. Сучасні студенти поважають один одного, тим самим показуючи свою доброзичливість, уважне ставлення до людини як особистості. Таке засвоєння моральних принципів етикету, залучення їх до дійства становить основу ввічливості.

Важливе місце у знайомстві посідає Інтернет. Ще кілька десятків років тому, щоб поспілкуватись або знайти нових друзів, потрібно було вийти принаймні на вулицю, пройти містом, прогулятись у парку, зайти в кав'ярню на чашечку кави. На сьогоднішній день, якщо надворі погана погода і нікуди не хочеться йти, а дуже кортить познайомитися та поспілкуватись з новою людиною, сидячи вдома та маючи комп'ютер і вихід в Інтернет, ми можемо це питання вирішити. Звісна річ, що цей віртуальний світ – своєрідний театр, у якому образ та роль вибирає кожен сам собі, і ніхто насправді не може дізнатись, хто приховується за красивим ніком (віртуальне ім'я певної особи). Але, навіть враховуючи цей фактор, через Інтернет знайомляться, спілкуються, знаходять нових друзів, а іноді навіть закохуються і одружуються [11].

На запитання: „Які ваші дії у разі відмови вам у знайомстві?” кожен третій відповів, що такого з ними не відбувалось. Це залежить від багатьох причин, і зокрема від взаємин між людьми, їхніх характерів, умов спілкування. Врешті-решт у цьому відчувається високий рівень умінь спілкуватись, умінь зацікавити незнайомця, умінь поводитися в певній ситуації.

Підсумовуючи вищесказане, ми можемо зробити досить оптимістичні прогнози, що ґрунтуються на результатах нашого опитування, а саме, що сучасна молодь вихована і комунікабельна, має власні моральні норми та правила етикету. У недавній нашій історії були часи цілковитого нехтування будь-якими правилами етикету. Наслідком такого презирливого відкидання етикету незмінно виявилось поширення грубості та хамства. Ця некерованість поступово відступила, і на зміну їй приходить нова культура, нові традиції та нове покоління, що неодмінно буде підтримувати високий духовний стан нашої нації.

Джерельні приписи

1. Афанасьев И. Деловой этикет. – К.: Альтерпрес, 1998.
2. Воропай О. Звичаї нашого народу. Етнографічний нарис. – Київ: Оберіг, 1991. – Т. 1.
3. Дороніна М. Культура спілкування ділових людей. – К.: Agademia, 1997.
4. Зубрієнко Л., Немцов В. Культура ділового спілкування. – К.: ЕксОб, 2002.
5. Карнеги Д. Как завоевать друзей и оказывать влияние на людей. – Минск: Современный литератор, 2003.
6. Корніяк О. Мистецтво гречності: чи вміємо ми себе поводити? – К.: Либідь, 1995.
7. Малахов В. Етика: Курс лекцій: Навчальний посібник. – К.: Либідь, 1996.
8. Нападиста В. Історія етики в Україні (друга половина XIX – початок XX ст.): Навчальний посібник. – К.: Либідь, 2004.
9. Наулко В., Артур Л., Горленко В. та ін. Культура і побут населення України. – К.: Либідь, 1991.
10. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування. – Львів: Сполом, 2001.
11. Руда Н. Люди – невидимки// Нове покоління України. – 2004. – №5. – С.28-29.
12. Українське народознавство: Навчальний посібник/ За ред. С.Павлюка – Вид. 3-тє, виправлене. – К.: Знання, 2006.
13. Шеломцев В. Етикет і сучасна культура спілкування. – Вид. 2-ге. – К.: Лібра, 2003.

УДК 173.1–57.87

Заладовська О. В. – ст. V курсу
спец. „Культурологія” РДГУ
н.к. – доц. Шолудько Н. Г.

СТУДЕНТСЬКИЙ ШЛЮБ: ПОГЛЯД МОЛОДІ

Сім'я – це той соціальний інститут, який регулюється певними соціальними нормами, стереотипами поведінки, обов'язками, які впорядковують відносини між подружжям, батьками і дітьми; об'єднання людей, що ґрунтуються на шлюбі чи кровній спорідненості і здійснюють спільну життєдіяльність на основі матеріальної і морально-психологічної допомоги.

Окрему категорію українських сімей становлять сім'ї, утворені студентами денної форми навчання вищих навчальних закладів. Студентські сім'ї – це проміжна ланка між особистістю і суспільством, і тому вони постійно відчувають на собі ті зміни, що відбуваються в суспільстві. Сучасні умови переходу до ринкових відносин, економічні перетворення, ненормованість робочого часу студента негативно позначаються на матеріально-економічних і житлово-побутових умовах існування сімей, а також на взаємостосунках між її членами, на психологічному мікрокліматі. Тому

й студентська сім'я стала об'єктом дослідження соціологів, психологів, демографів, економістів.

З метою уточнення окремих позицій у цьому питанні нами було проведено дослідження на тему „Студентський шлюб – погляд молоді”, провідним завданням якого було визначення основних проблем життєдіяльності саме студентської сім'ї.

Об'єктом нашої уваги були молоді пари Рівненського державного гуманітарного університету, де, за даними Рівненської міської соціальної служби молоді, зафіксовано 47 студентських сімей.

Для проведення дослідження використовували кількісний метод – анкетування.

Переважає більшість студентських сімей утворилася під час спільного навчання в університеті. Тому подружній стаж цих сімей не перевищує 2-3 роки, а отже, усі суперечливі і складні процеси їх становлення припадають саме на студентські роки.

Пересічна студентська сім'я складається із чоловіка і дружини; лише 29% опитаних мають у своєму складі одну дитину. Випадків, коли є більше однієї дитини немає. Діти є в сім'ях, де студенти жили разом до офіційного укладання шлюбу. Це дозволяє припустити, що саме майбутнє народження дитини стало причиною утворення деякої частки студентських сімей, тобто такі сім'ї виникли не внаслідок спільного і зваженого рішення молодих людей, а скоріше під впливом зовнішніх обставин, зокрема непланованої вагітності.

Проте, незалежно від наявності дітей, одружені студенти, як правило, планують мати у майбутньому 1-2 дитини, причому переважна більшість із тих, у кого дітей зараз немає, відкладають їх народження на декілька років. Як причину цьому студенти називають два чинники:

- матеріальні проблеми (багато з них ще самі знаходяться на утриманні своїх батьків);
- необхідність закінчити навчання (адже виховання дитини вимагає як матеріальних вкладень, так і великих затрат часу). А робочий день студентів ненормований, тому що навчання у ВНЗ передбачає відвідування занять, роботу в бібліотеці над семінарськими та індивідуальними завданнями тощо. Тому їхній робочий день може тривати з 8 до 21 години. Сім'ї, у яких тільки один із подружжя студент, успішніше справляються з цими обов'язками, адже декретна відпустка одного із партнерів дає можливість йому повністю присвятити себе вихованню дитини. Вочевидь, саме через вищезазначені умови більшість студентських сімей не вбачає можливості поєднати виховання дитини з навчанням.

Висока частка студентських сімей (70%) досить скептично оцінює власні перспективи щодо вирішення своїх житлових проблем у найближчий час. 10% із них пов'язує можливість поліпшення житлових умов із закінченням навчання і вдалим працевлаштуванням. За отриманими результатами, лише 15% студентських сімей мають власне житло, у гуртожитках проживають 39% сімей, з батьками – 41%, на приватних квартирах – 5%. Для жодної із студентських сімей, які брали участь в опитуванні, стипендія не є основним джерелом матеріальних надходжень. Середньомісячний сукупний дохід студентської сім'ї дорівнює близько 600 гривень. Істотну допомогу сім'ям надають батьки, причому така допомога має як грошовий, так і натуральний (продукти, речі) характер.

Однак усі життєві потреби батьки не в змозі забезпечити, тому 68% молодих сімей прагнуть поліпшити своє матеріальне становище через епізодичний заробіток грошей, виконуючи будь-яку тимчасову роботу. Питома частка тих, хто водночас із навчанням працює на постійній основі, незначна – 17%. Це пояснювали перш за все нестачею вільного часу, а також відсутністю відповідних вакансій. Уявлення одружених студентів щодо бажаного рівня місячного доходу на одного члена сім'ї виявилися досить амбіційними. 48% студентів, які брали участь в опитуванні, бажаною сумою назвали – 800-1000 гривень. Попри матеріальні проблеми і негаразди, становлення більшості студентських сімей відбувається у доволі сприятливій атмосфері. Усі студентські сім'ї зазначили, що однокурсники і батьки сприйняли новину про укладання ними шлюбу доброзичливо. За свідченням студентів, унаслідок одруження їхні стосунки із соціальним оточенням не погіршилися, а в багатьох випадках поліпшилися. Структура бюджету вільного часу студентських сімей після одруження помітно змістилася в бік сімейного дозвілля. На запитання „Чи впливає одруження на навчання” значна частина сімей (47%) відповіли, що ні, адже сім'я становить для студентів середовище, де задовольняються такі життєві проблеми, як відпочинок, секс, інтелектуальне спілкування, психологічний комфорт. Однак більшість (63%) зазначили, що сім'я стимулює навчання, тому що успішне закінчення ВНЗ, перспективне працевлаштування є однією із запорок самоутвердження як у суспільстві, так і в сім'ї.

Отже, ми розглянули основні проблеми життєдіяльності студентської сім'ї, з якими подружжя стикається на сучасному етапі розвитку нашого суспільства. Найбільш актуальною з них є ненормованість робочого часу студентів. Фактично добовий бюджет часу принаймні одного з партнерів при народженні дитини набуває формату, несумісного з систематичним відвідуванням занять і виконанням усіх домашніх завдань у повному обсязі. Унаслідок цього обидва члени подружжя баланшують у почерговому режимі між доглядом дитини та повноцінним навчанням. Окрім того, у студентських гуртожитках утворюються своєрідні допомогіві організації, коли одна мама чи тато доглядають дітей одразу з декількох сімей і здійснюється такий догляд почергово сім'ями, що мають малюків. Це в свою чергу створює додаткові можливості для відвідування занять, самопідготовки, додаткової роботи у вечірній час.

До важливих проблем слід віднести житлові й матеріальні, які також знаходять вирішення шляхами одержання кімнати для сім'ї в студентському гуртожитку, невибагливого ставлення до побутових умов, бо розглядаються як тимчасові і пов'язані із студентським статусом подружжя, та разових заробітків, що хоч і не суттєво, та все ж поліпшують матеріальний стан сім'ї.

Таким чином, незважаючи на численні проблеми, сімейні студенти сприймають майбутнє з оптимізмом, сподіваючись на поліпшення як загальної ситуації в українському суспільстві, так і на вдалий перебіг подій у їхній

власній долі.

Незалежно від наявності дітей, матеріальних і житлових умов усі студенти переконані у важливості здобуття освіти у їхній подальшій долі. Саме вона, на думку студентів, допоможе утвердитись їм у суспільстві, буде сприяти подальшому розвитку молоді сім'ї.

Джерельні приписи

1. Консультування сім'ї: методичні поради для консультування батьків / За ред. В. Г. Пустового. – К.: ДЦССМ, 2003. – Ч. 2.
2. Словник – довідник для соціальних педагогів та соціальних працівників / За заг. ред. А. Й. Капської. – К., 2000.
3. Соціальна підтримка молоді сім'ї. Випуск 1. Збірник інформаційних, теоретичних та методичних матеріалів для працівників соціальних служб молоді. – К., 1995.

УДК 173–057.875

Бондарчук А.Я. – викладач кафедри
пісенно-хорової практики та постановки
голосу РДГУ

ВИХОВАННЯ У СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ КУЛЬТУРИ СІМЕЙНИХ ВЗАЄМИН

„Шляхи розвитку людської культури складні й різноманітні. І хоч би які негаразди спіткали людство, його хода ніколи не була ретроградною. Людина завжди прямувала вперед. Не існує такої сходинки, на якій можна було б зупинитися з гордим відчуттям, що вона остання і вище вже немає нічого” [5, с.7].

І хоча культура кожного періоду складалася поступово і по-різному – сім'я була, є і, мабуть, завжди буде найважливішим середовищем формування та розвитку особистості, яка відповідає не тільки за соціальне відтворення населення, а й за відтворення певного способу його життя.

Сім'я – одна з найдавніших форм спільності людей. Вона виникла раніше, ніж нації, держави, ще за часів первісного суспільства. У різні часи в різних народів існували різні погляди на сім'ю, своє місце в ній, місце сім'ї в суспільстві. З'явилося щось нове, але разом із тим залишилось унікальним явище збагачення людської душі – живої, яка постійно перебуває в пошуку та розвивається.

Для жінки сім'я – це можливість нормального існування, спокій і впевненість у собі, матеріальна і моральна підтримка, відчуття радості і щастя, повноцінне виховання дітей. Чоловікові сім'я надає стимул до життя, допомагає у подоланні труднощів і негараздів. Для дитини сім'я відіграє важливе значення насамперед тому, що дає перші й найважливіші знання про життя, про взаємини з людьми. Сім'я створює матеріальні та моральні умови для її зростання, формує моральні життєві основи та ставеорольові установки [4, с.7].

Проблеми сім'ї – проблеми суспільства. Неодноразово філософи і соціологи ставили питання про кризу інституту сім'ї, передбачали навіть її зникнення в майбутньому. Змінилася структура сім'ї як малої соціальної групи: сім'ї зменшились, з'явилося чимало сімей, які сформувалися після повторного шлюбу, матерів-одинок. Проте шлюб має високий престиж, люди не хочуть жити самотньо. Важливою залишається виховна функція сім'ї, але велику роль відіграє держава і суспільство: діти виховуються в дитячих садочках, школах, інститутах, університетах, неабиякий вплив мають засоби масової інформації. Важливою є і рекреаційна функція сім'ї, тобто взаємодопомога, підтримка здоров'я, організація відпочинку. У сучасному світі з його високим соціальним темпом сім'я перетворюється у джерело, де людина черпає свої психічні і фізичні сили. Не змінюється одна з основних функцій сім'ї – репродуктивна, тобто функція продовження роду. Таким чином, ніхто і ніщо не може замінити функцій сім'ї.

Сім'я – продукт суспільної системи, вона змінюється зі зміною цієї системи. Важливою проблемою є не лише кількісний показник, але й якість сім'ї.

Протягом усього періоду розвитку людства та суспільства людина не переставала удосконалюватись і збагачувати взаємини один з одним. Однією з найбільших цінностей людини в усі часи було почуття любові. Саме воно породжує безмежні відчуття людини – відчуття радості від продовження свого роду, радості від самопожертви заради того, кого любиш. Усе це знайшло відображення в такому соціальному інституті, як сім'я.

Ідеальна сім'я не може існувати без любові. Любов – це тепло, ніжність, радість, це головна рушійна сила розвитку людства, те, заради чого існуємо всі ми, те, що штовхає людину на необдуманно-героїчні вчинки. „Я люблю, і значить, я живу...” (В. Висоцький).

Звичайно, у багатьох випадках, більшою чи меншою мірою, у деяких сім'ях любов замінюється іншими почуттями (звичкою, захопленням, покірністю долі та ін.). Не варто виробляти загальноприйнятих канонів сімейного благополуччя: є різні типи людей, різні традиції і погляди, і те, що підходить одним, абсолютно не підходить іншим. Проте кожна людина чекає від шлюбу лише позитивних змін у своєму житті. І якщо їй чомусь почуття любові виявилось недоступним, то це не означає, що вона буде нещасливою і духовно обмеженою у своєму житті. Можливо, люди, які одружилися з розрахунку, краще житимуть разом і менше будуть душевно вимогливими один до одного. Адже доля шлюбу – і це винятково важливо – куди більше залежить не від почуттів, з якими люди одружуються, а від їх характеру – доброти чи недоброти, егоїзму чи неегоїзму, байдужості чи небайдужості. Саме від цього залежить доля їхньої сім'ї, їхня власна доля.

ЗМІСТ

ВІТАЛЬНЕ СЛОВО РЕКТОРА	3
<i>Виткалов В.Г., Граб О.В.</i> МОЛОДЬ У СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРИ ХХІ СТОЛІТТЯ: ЗА МАТЕРІАЛАМИ ДРУГОЇ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ „КУЛЬТУРОТВОРЧИЙ ПОТЕНЦІАЛ МОЛОДІ І ПЕРСПЕКТИВИ КУЛЬТУРНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ ЛЮДСТВА У ХХІ СТОЛІТТЯ”	4
РОЗДІЛ І. ПРОБЛЕМИ ГЕНЕЗИ КУЛЬТУРИ У МОЛОДІЖНОМУ СЕРЕДОВИЩІ	
<i>Шевчук М.В.</i> УКРАЇНСЬКА МЕНТАЛЬНІСТЬ ЯК ЄДНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ ТА ІНТЕЛЕКТУ: ДОСВІД ДЛЯ МОЛОДОЇ ГЕНЕРАЦІЇ	7
<i>Корольчук О. І.</i> МОРАЛЬНІ ОРІЄНТАЦІЇ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ.....	9
<i>Возна Т.О.</i> ЯКІСТЬ ОСВІТИ ЯК ГОЛОВНИЙ ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ КУЛЬТУРНОГО РІВНЯ МОЛОДІ.....	10
<i>Кутузова Г.</i> АСПЕКТИ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ СТУДЕНТІВ КЛАСИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	13
<i>Перець О.М.</i> ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ СТУДЕНТІВ ВИЩОГО ПЕДАГОГІЧНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ	15
<i>Терновенко Д.С.</i> ЦІННІСНІ ОРІЄНТАЦІЇ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ ТА ЇХ ФОРМУВАННЯ В КОНТЕКСТІ ГУМАНІСТИЧНОЇ ПАРАДИГМИ ОСВІТИ (на прикладі студентської молоді ЛНПУ ім. Т.Шевченка).....	18
<i>Потапчук Т.В.</i> МОРАЛЬНО-ДУХОВНІ ЦІННОСТІ І ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ СВІТОГЛЯДНИХ УСТАНОВОК СТАРШОКЛАСНИКІВ	21
<i>Пузиченко Т.</i> ГУРТКИ, ТВОРЧІ ОБ’ЄДНАННЯ ПОЗАШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ЯК СФЕРА РОЗВИТКУ ДУХОВНОЇ КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ	23
<i>Терешко Л.В.</i> КУЛЬТУРА ЗДОРОВ’Я СУЧАСНОГО ПЕДАГОГА ЯК ПРЕДМЕТ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	27
<i>Терешко Л.В.</i> КУЛЬТУРА ЗДОРОВ’Я ОСОБИСТОСТІ В ІСТОРІЇ НАУКОВОЇ ДУМКИ.....	30
<i>Семенович О.Л.</i> ІСТОРІОГРАФІЯ ДАВНЬОРУСЬКОЇ КУЛЬТУРИ ВОЛИНИ.....	33
<i>Шевчук О.В.</i> ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ З МОЛОДДЮ У КОНТЕКСТІ СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ РІВНЕНСЬКОЇ „ПРОСВІТИ”	37
РОЗДІЛ ІІ. ДИНАМІКА КУЛЬТУРНИХ ПРОЦЕСІВ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ	
<i>Шевчук К.С.</i> ЕТИЧНИЙ ВИМІР ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В СУЧАСНОМУ СВІТІ	39
<i>Виткалов С.В.</i> МОЛОДЬ У КУЛЬТУРНОМУ КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ (регіональний аспект)	44
<i>Кузьмук О.М.</i> НАЦІОНАЛЬНА КУЛЬТУРА В УМОВАХ ТВОРЕННЯ ГЛОБАЛЬНОГО СУСПІЛЬСТВА	46
<i>М’якота І.В.</i> ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЕЛІТАРНОЇ КУЛЬТУРИ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ ТА ЇЇ РОЛЬ У СУСПІЛЬСТВІ.....	48
<i>Шуба А.І.</i> ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОГО РІВНЯ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ УТВЕРДЖЕННЯ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ТЕНДЕНЦІЙ	51
<i>Кучина Н.І.</i> СТАВЛЕННЯ МОЛОДІ ДО СИСТЕМИ ЕЛЕКТРОННОГО ВИДАВНИЦТВА В УКРАЇНІ	54
<i>Швая Д.В.</i> ПРОБЛЕМА ГЛОБАЛІЗАЦІЇ В КОНТЕКСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	58
<i>Війтович Г. В.</i> ВПЛИВ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ НА ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРНОГО ПОТЕНЦІАЛУ	

СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА.....	60
<i>Гумен Ю.В.</i> ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ І СУЧАСНА СТУДЕНТСЬКА МОЛОДЬ	62
<i>Марчук Ю. М.</i> МОРАЛЬНО-ЕТИЧНА ФІЛЬТРАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ ЯК КУЛЬТУРОЛОГІЧНА ПРОБЛЕМА.....	64
<i>Кравченко Т.В.</i> ЦІННІСНІ ОРІЄНТАЦІЇ СУЧАСНОЇ СІЛЬСЬКОЇ МОЛОДІ.....	67
<i>Вакульчук М.В.</i> МАЙСТЕРНІСТЬ ТА КУЛЬТУРА ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ В НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ШКОЛИ	69
<i>Старенька О.О.</i> ФОРМУВАННЯ ДУХОВНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ (на прикладі художньо-педагогічного факультету РДГУ).....	73
<i>Шеретюк Р.М.</i> РЕЛІГІЙНИЙ ФАКТОР У КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ.....	74
<i>Куліда К.М.</i> ЦІННІСНІ ОРІЄНТАЦІЇ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ: СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ.....	76
<i>Пшебільська Л.Г.</i> ТЕНДЕНЦІЇ В ЗМІНАХ СТРУКТУРИ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ В ПРОЦЕСІ СОЦІАЛІЗАЦІЇ	78
<i>Хоменко О. В.</i> ЗАПИТИ І ПОТРЕБИ СУЧАСНОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ (на матеріалах РІС КСУ)	80
<i>Савич К.</i> СЛЕНГ ЯК СКЛАДОВА МОЛОДІЖНОЇ СУБКУЛЬТУРИ.....	82
<i>Карпович К.П.</i> САКРАЛЬНА ХУДОЖНЯ КУЛЬТУРА У КОНТЕКСТІ ДУХОВНОГО ЗРОСТАННЯ МОЛОДОГО ПОКОЛІННЯ.....	84
<i>Загаєвська О.</i> ХРИСТІЯНСЬКА ЕТИКА ЯК ЗАСІБ ВИХОВАННЯ ОСОБИСТОСТІ.....	86
<i>Ковальчук Л.М.</i> ХРИСТІЯНСЬКА МОРАЛЬ ЯК СКЛАДОВА ОСВІТНЬО-КУЛЬТУРНОГО ТА ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ	89
<i>Миркевич О.В.</i> ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ МОЛОДІЖНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ЯК ОСНОВА СОЦІОКУЛЬТУРНИХ РУХІВ.....	91
<i>Кузіч Р.С.</i> МОЛОДІЖНІ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ ВІТЧИЗНЯНОЇ КУЛЬТУРИ.....	93
<i>Гончаров А.О.</i> УПА У ДРУГІЙ СВІТОВІЙ ВІЙНІ: МОЛОДІЖНИЙ ПОГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ	96
<i>Перебийнос С.І.</i> КОМУНІКАТИВНІСТЬ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ: ЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЗНАЙОМСТВА (на матеріалах РІС КСУ)	98
<i>Заладовська О. В.</i> СТУДЕНТСЬКИЙ ШЛЮБ: ПОГЛЯД МОЛОДІ.....	100
<i>Бондарчук А.Я.</i> ВИХОВАННЯ У СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ КУЛЬТУРИ СІМЕЙНИХ ВЗАЄМИН.....	102
<i>Заладовська О.В.</i> ГЕНДЕРНА СТРУКТУРА СІМ'Ї: СОЦІАЛЬНО-Педагогічний АСПЕКТ.....	104
<i>Коберська Т.М.</i> САМОРОЗВИТОК І САМОРЕАЛІЗАЦІЯ МОЛОДІ У СФЕРІ ДОЗВІЛЛЯ.....	106
<i>Левенець М., Старенька О.</i> ЛІДЕРСТВО ЯК ОДНА ІЗ ФОРМ САМОСТВЕРДЖЕННЯ ОСОБИСТОСТІ	108
<i>Чаус Ю.А.</i> ОБРАЗ РЕЛІГІЙНОСТІ В СТУДЕНТСЬКІЙ СУБКУЛЬТУРІ.....	111

РОЗДІЛ ІІІ. ХУДОЖНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ФАКТОР ДУХОВНОГО ЗРОСТАННЯ МОЛОДІ

<i>Деркач М.В.</i> ОСНОВНІ ЗАСАДИ СЕМІОТИКИ ТА ПРОБЛЕМИ МУЗИЧНОЇ ЕСТЕТИКИ	113
<i>Гнатюк В.</i> ОБРАЗ РЕЦИПІЕНТА ХУДОЖНЬОГО ТВОРУ В АВТОРСЬКІЙ КАРТИНІ СВІТУ (на матеріалі класицизму і бароко).....	115
<i>Кошова І. П.</i> ОСОБЛИВОСТІ СВІТСЬКОГО ПОРТРЕТА ЛІВОБЕРЕЖНОЇ УКРАЇНИ ПЕРІОДУ БАРОКО У КОНТЕКСТІ УКРАЇНСЬКОГО ОБРАЗОТВОРЕННЯ.....	118
<i>Макотера А.В.</i> РОЗВИТОК ЕСТЕТИЧНИХ ПОЧУТТІВ НА ПРИКЛАДІ РОЗГЛЯДУ ПОРТРЕТНОГО ЖИВОПИСУ УКРАЇНИ ХVIII-XIX ст.....	120
<i>Бєдакова С.В.</i> ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНІ ЗДОБУТКИ ВИКЛАДАЧІВ ПРАЗЬКОЇ КОНСЕРВАТОРІЇ КІНЦЯ XIX – ПЕРШОЇ ТРЕТИНИ XX СТОЛІТТЯ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОГО КУЛЬТУРОТВОРЕННЯ.....	123
<i>Бєлова О. С.</i> НЕОБАРОКО В УКРАЇНСЬКОМУ МИСТЕЦТВІ 1920-х рр.....	126
<i>Бєлова О. С.</i> КОНЦЕПЦІЯ ДУХОВНОГО ПЕРЕТВОРЕННЯ ОСОБИСТОСТІ: УРОКИ ІСТОРІЇ (на прикладі діяльності українського театру Л. Курбаса).....	128
<i>Шепелева І.А.</i> РОЛЬ УКРАЇНСЬКОГО АНДЕГРАУНДУ В ПОШУКУ ДУХОВНОЇ ОСНОВИ НАЦІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ	131
<i>Парфенюк В.І.</i> ВИХОВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ Й ПАТРІОТИЗМУ МОЛОДІ (на прикладі історичного роману Р.Іваничука „Мальви”).....	137
<i>Купець Л.М.</i> ПРОЗОВА ТВОРЧІСТЬ ЮРІЯ АНДРУХОВИЧА ЯК ФЕНОМЕН ПОСТМОДЕРНУ.....	140
<i>Дацик М.В., Левенець М.В.</i> МУЗИЧНИЙ ФОЛЬКЛОР У КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ ХУДОЖНЬОЇ ПРАКТИКИ: ДО ПИТАННЯ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ	143
<i>Шемуровська О., Черуха А.А.</i> ФОЛЬКЛОР ЯК ЗАСІБ ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ОСОБИСТОСТІ	146
<i>Федоришин М.В.</i> ТЕНДЕНЦІЇ КОЛЯДНИХ ФОЛЬКЛОРНИХ ФЕСТИВАЛІВ, СВЯТ ТА КОНКУРСІВ НА ВОЛИНІ. 149	
<i>Радковська Л.М.</i> ОСВІТНЬО-КУЛЬТУРНА ТА ВИХОВНА РОЛЬ ДУХОВНОЇ МУЗИКИ.....	151
<i>Соловійов В.А.</i> ПСИХОЛОГО-ЕМОЦІЙНИЙ ЕФЕКТ СПРИЙМАННЯ МУЗИЧНОГО ТВОРУ	154
<i>Довбенчук О.І.</i> ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИКИ НА КРАСЗНАВЧОМУ МАТЕРІАЛІ	157
<i>Глухенький М.Ф.</i> ВИВЧЕННЯ МІЖНАЦІОНАЛЬНИХ ЗВ’ЯЗКІВ УКРАЇНСЬКИХ ХУДОЖНИКІВ- ІМПРЕСІОНІСТІВ ТА ЇХ ЗНАЧЕННЯ У РОЗВИТКУ КУЛЬТУРНО–МИСТЕЦЬКИХ ПРОЦЕСІВ ХХІ СТОЛІТТЯ.....	159
<i>Власюк Г.І.</i> МУЗЕЄФІКАЦІЯ ЗАМКОВИХ КОМПЛЕКСІВ У КОНТЕКСТІ ВІДРОДЖЕННЯ КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ УКРАЇНИ.....	161
<i>Глуцук О.Г.</i> АМАТОРСТВО ЯК СФЕРА РЕАЛІЗАЦІЇ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ МОЛОДІ	165
<i>Швець Л.В.</i> ТРАДИЦІЇ РОДИННОГО ВИХОВАННЯ: КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ	167
<i>Помогалова К.В., Аксьонова І.О.</i> РОЗВИТОК ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ СТУДЕНТІВ (на прикладі Студентського Центру моди Брянківського технолого-економічного технікуму Луганського педагогічного університету імені Тараса Шевченка)	170
<i>Крайлюк Л.В.</i> ТВОРЧА СПАДЩИНА НІЛА ХАСЕВИЧА У СИСТЕМІ ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ	

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЇ

Альманах наукового товариства „Афіна” кафедри культурології
Рівненського державного гуманітарного університету

Випуск 5

Наукове редагування – проф. *Виткалов В.Г.*
Комп’ютерна верстка та макет – *Кравчук В.Ю.*
Упорядкування і коректура – *Виткалов В.Г., Граб О.В.*
Редактор – *Парфенюк В.І.*
Відповідальна за випуск – *Виткалов В.Г.*

Здано до набору 10.12.2005. Підписано до друку 20.02.2006.
Формат 60x84^{1/16}. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman
Умовн. друк. арк. 21. Наклад 100 прим.

Адреса редакції: Рівне, вул. С.Бандери, 12.
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра культурології. Тел. 8 (0362) 22-20-32

Актуальні питання культурології: Альманах наукового товариства „Афіна” кафедри культурології:
Матеріали Другої Всеукраїнської науково-практичної конференції „Культуротворчий потенціал молоді і перспективи культурної інтеграції людства у XXI століття”. – Випуск 5. – Рівне: РДГУ, 2007. – 181 с.

ББК 71.0
УДК 168.522